

Warszawa, dn. 27.05.2025

PHU EBEN-HEZER Dariusz Popiński ul. Wasilkowska 12c 04-938 Warszawa NIP: 9521642875

Minister Zdrowia Izabela Leszczyna, Urszula Demkow
Do wiadomości: Prezes Rady Ministrów, NRPiP, PTP i inni
Rzecznik Praw Obywatelskich dr hab. Marcin Wiącek

APN tylko z nazwy – krytyczna analiza zachowawczej postawy Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych oraz Pielęgniarskimi Towarzystwami Naukowymi wobec niezależności pielęgniarek

Szanowni Państwo,

Stanowisko Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego oraz pozostałych podmiotów wskazanych w tytule z 20 lutego 2025 roku w sprawie wdrożenia zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej (APN) jest ogólnikowe, deklaratywne i pozbawione konkretnych rozwiązań legislacyjnych czy organizacyjnych, które miałyby realne znaczenie dla wprowadzenia APN w Polsce.

Poniżej znajduje się szczegółowa analiza i uzasadnienie tej tezy:

● **1. Brak konkretnych postulatów legislacyjnych lub wskazania aktów wykonawczych**

- W całym piśmie nie wskazano żadnych konkretnych projektów ustaw, rozporządzeń ani propozycji zmian w istniejącym prawodawstwie.
- Nie ma odniesienia do konieczności przygotowania aktów wykonawczych, które mogłyby uregulować samodzielność zawodową pielęgniarek APN (np. możliwość samodzielnego ordynowania leków, prowadzenia terapii, kierowania pacjentem).
- Mowa jedynie o „postulacie powołania zespołu ds. rozwoju APN”, co de facto oznacza odsuwanie decyzji na bliżej nieokreśloną przyszłość.

● **2. Brak deklaracji o samodzielności zawodowej**

- Tekst unika jednoznacznego stwierdzenia, że pielęgniarki APN mają wykonywać czynności medyczne **bez nadzoru lekarza, co jest fundamentem APN w krajach rozwiniętych.**
- **Wręcz przeciwnie** — wyraźnie zaznaczono potrzebę „współpracy z lekarzami” i podkreślono, że lekarze mają być „kluczowymi udziałowcami procesu decyzyjnego”. To **zupełnie inna filozofia niż samodzielność zawodowa NP (nurse practitioner) w USA, Kanadzie czy Wielkiej Brytanii.**
- Całość sprowadza się do **zachowawczego stanowiska akceptującego obecny, podporządkowany lekarzom model pracy pielęgniarki.**

● 3. Deklaracje bez merytorycznej treści i planu działania

- Pismo jest pełne dyplomatycznego języka, pochwał, podziękowań i ogólnikowych deklaracji („liczymy na współpracę”, „wierzymy w dialog”, „działania na rzecz poprawy sytuacji”), ale **nie zawiera merytorycznych treści**, które mogłyby przynieść **realne zmiany**.
 - Powtarzane są slogany o „wysokim potencjale”, „standardach kształcenia”, „deklaracjach” i „dokumentach konsultowanych środowiskowo”, co nie przekłada się na **realną możliwość samodzielnego działania pielęgniarek APN w praktyce klinicznej**.
-

● 4. Porównanie do krajów zachodnich i USA – przepaść systemowa

Kraj	Status APN/NP	Samodzielność zawodowa	Uprawnienia
USA	Nurse Practitioner (NP)	Tak (w wielu stanach)	Diagnoza, leczenie, ordynacja leków, skierowania
Kanada	NP	Tak	Prowadzenie własnej praktyki, bez nadzoru lekarza
UK	Advanced Nurse Practitioner (ANP)	Tak	Ocena kliniczna, wypisywanie leków, niezależna praktyka

Wzywamy Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych, pielęgniarskie towarzystwa naukowe oraz Ministerstwo Zdrowia do podjęcia rzeczywistych działań na rzecz wdrożenia zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej (APN) zgodnej z międzynarodowymi standardami.

Oczekujemy:

- jasnego stanowiska w sprawie zawodowej **niezależności pielęgniarek APN**,
- opracowania konkretnych **propozycji legislacyjnych i organizacyjnych**,
- wycofania się z modelu podporządkowanego lekarzom i opartego na nieprecyzyjnych deklaracjach,
- rozpoczęcia **merytorycznego dialogu** z przedstawicielami środowiska postulującymi rzeczywistą reformę.

Nie postulujemy symbolicznej zmiany nazewnictwa, lecz realnej zmiany systemowej, która pozwoli pielęgniarkom APN pełnić samodzielną rolę w opiece zdrowotnej — z korzyścią dla pacjentów, systemu i zawodu.

Z poważaniem,
Dariusz Popiński
Kierownik Projektu
www.oizpp.pl